

GOLDEN YEARS

Ali Eskandarian

Golden Years

Vertaling uit het Amerikaans door
Maarten van der Werf

Lebowski Publishers, Amsterdam 2015

© Estate of Ali Eskandarian, 2015
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2015
© Vertaling uit het Amerikaans: Maarten van der Werf
© Noot van de redacteur: Lee Brackstone, 2015
© Nawoord: Oscar van Gelderen, 2015
Omslagontwerp: Dog and Pony Amsterdam
Omslagbeeld: © Icy and Sot
Typografie: Perfect Service, Schoonhoven

ISBN 978 90 488 1766 5

ISBN 978 90 488 1767 2 (e-book)

NUR 302

www.lebowskipublishers.nl

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOOT VAN DE REDACTEUR

Redactie is een gemeenschappelijke inspanning. Meestal, maar niet altijd, neemt het de vorm aan van een gesprek – op de bladzijdes, op kantoor, in het café – tussen auteur en redacteur. De schepper van het fictieve landschap ontmoet de man of vrouw die tot taak heeft de tekst te verbeteren en bij te slijpen. Er is verschil van mening. Compromissen worden gesloten. Een redacteur moet bereid zijn toe te geven wanneer de auteur daar niet toe bereid is; de auteur moet pal staan als veranderingen worden gesuggereerd die de integriteit van de karakters, zelfs het morele kompas van de roman, geweld aandoen.

Dat deel van het werk als Ali's redacteur heb ik niet meegemaakt. Geen wijn uit een gedeelde fles als rode vlekken op het eerste manuscript. Nooit mochten we die tevredenheid vieren die hoort bij de voltooiing van een werk. Hij zal nooit zien hoe ik zijn rauwe, visionaire proza kneedde tot compacte, gesserreerde tekst. Wat Ali ons naliet, na zijn tragische dood in november 2013 op de leeftijd van nog maar vijfendertig jaar, was de eerste versie van een boek dat bruiste van leven, liefde, seks en de ambities van een eeuwige jeugd. *Golden Years* kreeg gestalte, op de pagina's en in mijn hoofd, als de gemeenschappelijke inspanning van mij en iemand die niet meer onder ons is, die ik enkel leerde kennen door de essentie van zijn boek en zijn muziek, en de sporen die hij naliet bij diegenen om hem

heen die hem liefhadden: hem, met al zijn branie.

Het boek dat u in uw handen heeft is een daad van liefde, in naam en in de traditie van alle redactionele relaties, reikend tot de uiterste grenzen van de literatuur. Ik hoop dat Ali zich zou hebben kunnen vinden in de ‘verbeteringen’, zoals ik ze in mijn onbescheidenheid moet beschouwen, in de structuur van het boek, dat in Ali’s versie nog vrijer van opzet was dan in de editie die we voor ons hebben. Het proza zelf heb ik voor het grootste deel gelaten zoals Ali het heeft opgeschreven. Zinnen zijn het DNA van een roman, en vanaf het moment dat we de ruwe versie van *Golden Years* onder ogen kregen, was wat vorm betreft Ali’s gave duidelijk. Zijn liefde voor taal en het ritme van de taal, en zijn vermogen de muzikale chaos van het leven in woorden te vatten, vertegenwoordigen de essentiële integriteit die aan de basis ligt van dit boek. Mijn redactionele interventies vonden plaats in een echoput, maar op elk ogenlik heb ik getracht me voor te stellen hoe ons gesprek zou zijn gegaan en hoe hij zou hebben gereageerd als hij bij leven aan het proces had mogen deelnemen.

Lee Brackstone, Faber Social

Het vliegtuig was rond zes uur 's avonds geland. Het duurde een paar uur voor ze er waren, maar toen de nieuwkomers bij ons aankwamen in ons appartement, zagen ze er al uit als vrije mensen.

‘Wat dachten jullie van een biertje, heren?’ vroeg ik in het Farsi nadat ik ze geholpen had met hun bagage. Ze zaten rond de keukentafel en ik pakte een paar koude flesjes uit de ijskast.

‘Jullie eerste biertje in Amerika!’ riep ik.

We dronken er nog een paar en rookten een joint. Pas toen waren ze relaxed genoeg om echt te praten. Het is jaren geleden, maar ik herinner me de shellshock van mijn eigen aankomst in de Verenigde Staten nog als de dag van gisteren. Onze nieuwe vrienden waren nu hier en ze zouden niet teruggaan naar Iran, daar zouden we wel voor zorgen. Net als een paar die hier al eerder waren, hadden deze jongens hun leven op het spel gezet door hier te komen, voor hun kunst.

‘Jullie zitten hier goed,’ verzekerde Koli ze. ‘En nu gaan we feestvieren.’

We namen ze mee op een wandelingetje door onze buurt in Brooklyn en ze vertelden over hun reis. Het was een warme nacht met een beetje wind. Het was druk op straat. Uit wat ik opving van hun gesprekken begreep ik dat hun ontsnapping niet gemakkelijk was geweest. Ze waren in de gevangenis ge-

goot, maar ze waren op tijd vrijgelaten voor hun vertrek.

‘Goed zo. Dat is goed, de gevangenis. Maakt je asielzaak sterker,’ zei ik terwijl we een kroeg in liepen.

BROOKLYN

Soms komen de antwoorden als je voor een diepe afgrond staat; soms is de katalysator de geur van goedkope eau de cologne, terwijl de taxichauffeur maar doorleutert over Mohammed en zijn profetieën. Ze hebben het nooit over zijn veertig vrouwen of over waarom God tot hem kwam via een intermediair in een grot, hem het Oude Testament plus de Bijbel gaf en zei: 'Zo knul, nu is het jouw beurt, geeft ze van jetje!'

Allison is geboren in een vulkaan op Paaseiland, op een zaterdag toen iedereen naar de beelden was gaan kijken. Ze is een Ram, net als mijn lieve *maman*. Het is zondag en Allison maakt ons lievelingsontbijt: gesauteerde boerenkool met knoflook, ui en champignons. En grutten met boter en verse jalapeños, vegetarische worstjes in een sliert en plakken Frans volkoren desembrood.

Ons nieuwe appartement ruikt echt als ons huis. De zon schijnt door de houten lamellen en de raamairco blaast koude lucht naar binnen. Duke Ellington op de radio. Ik voel me een heel mens. Het is mijn tweede dag nuchter en deze keer stop ik voorgoed.

'Ik hou van je, lieverd,' zegt ze tegen me. Ze glimlacht en haar levendige blauwe ogen stralen. De grond beeft en schudt als de snelmetro onder 4th Avenue door ploegt. Ze staat achter het fornuis. Ik glij met mijn lichaam achter haar, pak haar bij haar

middel, trek haar naar me toe en kus haar in haar nek. Ze kreunt van genot en laat zich even met me versmelten terwijl ze het gas onder de kool laag draait. Ik laat mijn handen naar beneden glijden en knijp haar stevig in haar kont. Ze roert in de grutten. Haar lange, gladde benen zijn zichtbaar onder haar hotpants. Ik wil haar op de houten keukenvloer leggen en haar van top tot teen inspecteren, maar ik heb te veel honger. Vandaag zijn we gelukkig, dat zijn we al een paar weken. Daarvoor hadden we een paar rotweken zonder seks, zelfs zonder tederheid. Ik werd meestal dronken na mijn werk, dus als ze thuiskwam uit het restaurant waar ze werkte was ik meestal niks meer waard. Het is het fijnst als we lief voor elkaar zijn.

Toen we elkaar ontmoetten hadden we ons allebei verscholen in de donkerste hoekjes van de nacht, zwommen we in het kille water van het New Yorkse vrijgezellenbestaan. Toen ze met een van mijn huisgenoten en nog wat mensen binnenkwam, viel ik meteen voor haar. Het werd al heel gauw een feestje. Ik wilde haar per se, maar ik moest oppassen. Je pikt het vriendinnetje van een huisgenoot/vriend niet in zonder een beetje tact en voorzichtig manoeuvreren. We zaten al vanaf het eerste uur na onze eerste ontmoeting aan de coke en we waren druk bezig dronken te worden. Ze draaide precies de goeie nummers; ze ging gewoon zitten en vroeg of zij de muziek mocht doen.

‘Weet je wie dit zijn?’ vroeg ze me plagerig.

‘Ja, The 13th Floor Elevators. Goeie keuze,’ antwoordde ik.

‘Wat wil je horen?’

‘Wat jij leuk vindt.’

We deelden een sigaret, gaven hem aan elkaar door alsof we elkaar al jaren kenden. Bleven op tot het allang licht was. Toen ging ze weg met mijn vriend. Het zou een tijdje duren voor ik haar weer zou zien.

Iedereen die op bezoek kwam was onder de indruk van de loft waar ik toen woonde. Ik woonde er niet alleen en dat een paar mensen in een loft in Brooklyn wonen is ook niet zo speciaal, maar dit was een bijzondere plek. Om te beginnen stond het huis op een gewilde locatie in Williamsburg in Brooklyn. Ik had uit alle macht geprobeerd die buurt te vermijden, maar na een korte periode van ballingschap in Texas merkte ik dat de enige reële optie was om daar te gaan wonen, met een handvol huisgenoten en nog veel meer mensen die dag en nacht in en uit liepen. Het gebouw waarin we woonden was het enige oude gebouw dat nog in dat deel van de buurt over was, onverzettelijk tussen de walgelijke, doodse, glimmende architectuur, als een berg in een overstroming.

Je moest eerst vier trappen op. Op de vierde verdieping gaf een zware ijzeren poort toegang tot een lange gang met zes aparte lofts tegenover elkaar. Sommige waren groter dan andere, maar allemaal waren ze groot genoeg voor vijf of meer personen. De onze was de grootste van allemaal. Vanuit het raam gezien was het uitzicht al spectaculair, maar via het badkamerraam kon je het dak op, dat zo groot was als een voetbalveld en vanwaar je niet alleen een panoramisch uitzicht op de hele binnenstad had, maar waar ook een vijftien meter hoge watertoren stond en een vijftientig meter hoge schoorsteen die je vanaf Manhattan kon herkennen. Het loodgieterswerk was niet al te best en het warme water was nooit echt heet. Als je koffiezetten op het fornuis kon je een muis van de ene pit naar de andere zien springen en zette je de broodrooster aan, dan liep je kans dat het hele gebouw zonder elektriciteit kwam te zitten, wat ook vaak gebeurde. Als de bovenburen heen en weer liepen viel het stof als sneeuw over ons heen. Het huis was eigenlijk

ook niet goed schoon te houden. Toen ik er voor het eerst binnenkwam, wist ik dat ik hier een tijdje zou moeten wonen als ik mijn leven weer een beetje op orde wilde krijgen. Het was een geweldig toevluchtsoord, en ik was in zekere zin een vluchteling, op zoek naar een nieuwe start. Geen adres, geen telefoon, geen binding met de mensen uit het verleden en ook de meesten van mijn huisgenoten kende ik nauwelijks, voor het grootste deel rockmusici die het gelukt was uit Iran weg te komen en die pas kortgeleden waren gearriveerd. Zij kenden mij wel: ze hadden me gezien op Voice of America, dat in Teheran illegaal te ontvangen is via de satelliet. Ze waren veel jonger dan ik, maar dat was geen probleem, want ik voelde me niet oud: ik voelde meer dan ooit dat ik leefde. Het volgende wilde jaar beleefden we van alles samen. Ik mocht op de bank slapen. Het was midzomer en het was heet. Ik had drie t-shirts, twee spijkerbroeken, drie paar sokken en mijn vertrouwde zwarte leren laarzen. Had nauwelijks geld en geen baan in het vooruitzicht. Ik was een gelukkig mens. Het waren leuke jongelui die wat voor me wilden betekenen en op een gegeven moment zou ik wel wat terug kunnen doen. Om te beginnen zou ik meegaan op een tour van twee maanden waarin zij in het voorprogramma stonden. Ik kreeg dertien dollar per dag om van te leven: een mager loon, hoe je het ook wendt of keert.

Het jaar daarvoor, tijdens mijn zelfverkozen ballingschap uit New York, had ik een soort transformatie ondergaan. Ik was niet langer heel, niet langer heilig, had mijn kostje bij elkaar moeten scharrelen. Mijn muzikale carrière en een lange relatie waren heftig en plotseling tot een einde gekomen en ik was weer in Dallas beland, waar ik weer bij mijn ouders woonde en werkte als ober bij een restaurant waar ontbijt werd geserveerd.

Nog maar een paar maanden voor alles in elkaar stortte was het leven een sprookje. Het einde begon tijdens een kleine

tournee door Engeland. Ik was lid van een soort supergroep: de band zou meegaan op tournee als voorprogramma van een legendarische oude zanger en we waren de laatste dingen aan het regelen met mijn platenmaatschappij voor een nieuw album. Maar de geur van de dood was al overal merkbaar. De droom was glashelder en de illusie des te pijnlijker, want er moesten vele leugens worden geslikt om de maskerade in stand te houden. Het was verrot tot op het bot. Ik had niet wat je nodig hebt om aan de top te komen.

Misschien waren het de drugs en de visioenen. Jaren daarvoor, tijdens een psychedelische hallucinatie, zat ik eens bij een grote rivier. Hij stroomde voorbij, machtig als de oude Tigris of de Nijl, en hij heette de Rivier van de Artistieke Schepping. Ik besepte dat iemand naast die rivier mocht zitten, zijn voet erin mocht steken, erin mocht zwemmen, hem mocht aanbidden en anderen naar de oevers mocht brengen, maar hem nooit mocht bezitten, indammen of vervuilen. Hij moest beschermd worden, tot elke prijs. Op zijn minst moest hij, net als de Ganges, een heilige plaats zijn, want alle machtige rivieren spelen een belangrijke rol bij de eeuwige kringloop van het leven. Het zijn dé grote verbinders. Ze dragen je overal heen. Ze zijn het symbool van de onbestendigheid van het universum, van het panta rei, van de ultieme vrijheid.

Ik begreep dat ik in het appartement in New York de filosofie voorlopig voor mezelf moest houden en me door de stroom moest laten meevoeren. We gingen op tour. Het was niet gemakkelijk, maar ik was blij even de stad uit te zijn. Terug zijn in New York betekende geen daggeld meer en de eerste drie dagen had ik bijna niets te eten. Was ik dit leven echt zat? Waarschijnlijk niet, je bent niet zomaar in balans.

MANHATTAN

Ik probeer heel langzaam te praten zodat je alles begrijpt wat ik zeg, denk ik bij mezelf als ik naar Mana opkijk. Ze zit tegenover me aan tafel en kijkt me recht in de ogen. Haar minestrone-soep is heet en damp stijgt op naar haar gezicht. Ze zit met haar rug naar het raam. Ik wil wat zeggen, maar voor ik een woord kan uitbrengen rijdt een Harley-Davidson met een oranje benzine-tank de stoep op en schudt mijn hersens door elkaar, waardoor ook mijn gedachten in de knoop raken. Ik kijk toe terwijl de berijder de motor uitzet en afstapt.

‘Ja?’ vraagt Mana. ‘Je was wat aan het zeggen...’

‘O, niks eigenlijk. Ja, wel een paar. En dus? Niks speciaals, er valt eigenlijk niks te vertellen.’

Mana had die ochtend gebeld, uit het niets, om te vragen of we ergens zouden gaan lunchen. Ik zei dat ik platzak was en dat ik wel een slaapwandelaar leek. Ze zei dat ik maar een douche moest nemen en dat ik me over geld geen zorgen moest maken. Ik had er zin in en ik had er behoefte aan een bekend gezicht te zien.

Toen ik bij Union Square aankwam zat ze al op een tree bij een van die metro-ingangen met de blauwe koepels. Haar grote bruine ogen straalden van blijdschap. We omhelsden elkaar en gaven elkaar een paar zoenen. We spraken altijd hier af, al vanaf het begin. In de kou liepen we zuidwaarts terwijl we haar

buitenlandse Camelsigaretten rookten, tot we een gezellig uitzien-
dend tentje kozen om wat te gaan eten.

‘Ga verder,’ zegt ze.

Ik begin te vertellen. Mijn spaghetti damp-
t en de geur van kappertjes en groene olijven brengt me terug naar de tijd toen
mijn vader mede-eigenaar was van een Italiaans restaurant in
Dallas: het Sweet Basil Ristorante op de zuidoostelijke hoek van
Trinity Mills Road en Midway Road.

‘Wat wil je drinken?’ flap ik er opeens uit.

‘Ik dacht dat je even wilde wachten,’ zegt ze met die lieve,
moederlijke stem van haar.

‘Mijn hart klopt zo verdomde snel. Ik moet daar iets tegen
hebben,’ zeg ik, en ik probeer een ober te wenken.

‘En dus, wat wilde je precies zeggen over die meiden?’ vraagt
Mana. Ik doe mijn best om de tegenstrijdigheid te beschrij-
ven en duidelijk te maken hoe slecht ik ben toegerust om in
de vleesarena rond te kruipen, die godvergeten corridor tussen
East River en de metro Brooklyn-Queens, vol moderne struik-
rovers en nimfen met hun halfsynthetische zielen, kutten, lul-
len, pijpmondjes, eeltige harten, neurotoxisch gif spuitend uit
hun mond, de duizenden lullen en kutten, komend en gaand
op het ritme van heden en verleden, lichaamssappen overal,
slijm, rotzooi, ratten, kots en pis, viskeus en van elk mysterie
gespeend.

Ze eet haar soep en luistert en het valt me op hoeveel be-
ter het met haar gaat sinds het anderhalf jaar geleden uit ging.
Niet op een leuke manier beter, maar ze heeft in elk geval ge-
noeg eelt op haar ziel om ertegen te kunnen als ik over andere
vrouwen praat. Als zij aan de beurt is, begint ze meteen over
een mislukte poging om een goeie vent te vinden. ‘Een normale
vent,’ zoals ze het formuleert. Iers-Italiaans, een oud-klasge-
noot uit haar tijd op Brooklyn Tech, gedeserteerd uit het leger,

een werkloze tankwagenchauffeur die nog bij zijn ouders woont in de Upper West Side, een zware drinker en een kettingroker... valt wel mee dus, met dat normale.

Ze kwamen elkaar weer tegen op een begrafenis en begonnen te daten, maar toen ze een keer op zijn bed in slaap was gevallen en om een uur of zeven 's ochtends wakker werd, zat hij in de woonkamer coke te snuiven met twee vrienden. Hij had haar gezworen dat hij niet gebruikte.

'Jij bent tenminste nog muzikant, hij is een werkloze benzinetruckchauffeur. Er ligt een naakte vrouw in zijn bed en hij gaat de hele nacht coke zitten snuiven met twee kerels?'

Misschien deed zijn lul het die keer niet, denk ik.

Na nog een paar verhalen is zij ook aan een drankje toe en ze bestelt een bloody mary. Ik bestel een biertje. Na een paar slokken klopt mijn hart minder snel. Ik hou mijn hand voor haar gezicht om te kijken of ik niet meer tril, en ja, dat is zo.

Als we klaar zijn met eten en ons drankje op hebben, betaalt zij en lopen we de ijzige kou weer in. Ik heb het steenkoud. Nog een paar straten en ik raak onderkoeld, dat weet ik zeker.

'Doorlopen, de metro is vlakbij,' commandeert ze.

We versnellen onze pas, rennen de trap af, springen in een van de treinstellen, zoeken een plekje en gaan dicht tegen elkaar zitten. We gaan naar haar huis, waar we vroeger samenwoonden en waar het eindigde. Waar we wanhopig probeerden ons vast te klampen aan de laatste resten liefde, die in de vroege uren van een frisse oktoberochtend ten langen leste sneefde.

Mana en ik gaan er bij 86th Street uit, nemen de bus naar York Avenue, stappen uit en lopen richting zuiden. Ze loopt een broodjeszaak binnen en koopt een sixpack, terwijl ik buiten sta te roken. Ik ben al heel lang niet meer in de Upper East Side geweest, maar om weer terug te zijn in onze oude buurt heeft geen negatief effect op me. Deze plek, waar zij is opgegroeid, waar

ik verliefd op haar werd, op dat jonge meisje van eenentwintig dat net was afgestudeerd en nog bij haar ouders woonde, in verwarring, maar vol levenslust en wanhopig op zoek naar liefde en naar meer in het leven. Waar ik haar in de ogen keek en mijn gevoelens en intenties aan haar blootgaf. Waar we haar familie vertelden over ons, talloze diners en lunches aten en kinderspelletjes speelden met haar neefje en nichtje. Waar haar moeder en zus een crèche dreven in het huis naast ons. De zus en zwager woonden er ook, tot ze een huis kochten in de buurt. Waar we in een vlaag van wanhoop besloten ons appartement in Park Slope in Brooklyn, dat uitkeek over de grafstenen, obelissen en mausolea van Green-Wood Cemetery, te verlaten om hier te gaan wonen, want ik bracht geen geld binnen en dat was goedkoper.

In dit charmante appartement met de prachtige achtertuin verkruiemde onze liefde. De laatste periode op die plek was er een van stormachtige confrontaties en toen, alsof het gepland was, een storm die de hele maskerade tot interplanetair stof vermorzelde en tot ver in onze gemeenschappelijke toekomst verstrooide.

De sleutel is omgedraaid, de deur is geopend, en *madame* en *monsieur* gaan naar binnen. Het is donker en het ruikt naar het verleden, een diep, donker verleden, een verleden waar de tijd heeft stilgestaan, dat in de atomen en cellen is geëetst; een verleden waar niet aan is te ontkomen, vol drama, magie, spijt, verlies, geluk, seks, eenzaam verlangen, teennagels, lotion, zeepbellen, contactlenzen, sigaretten, gelach, kinderachtige spelletjes, masturbatie, afhaaleten, televisie, dode, rottende, stinkende muizen, pijn, pijn, en liefde, onsterfelijke, eeuwige

liefde. Ze neemt de tijd om haar laarzen uit te trekken en loopt dan naar de schakelaar om het oude slagveld te verlichten.

Ik loop rond. Er is niet veel veranderd. Ze gaat naar de wc. Ik loop naar de boekenkast, kijk naar de oude boeken, die één voor één verbonden zijn met een bepaalde tijd en plaats. Elke titel is een baken, gelinkt aan een verre herinnering, zoals dat we samen in bed liggen te lezen of ik in de metro zit te lezen op weg naar huis en naar haar, of dat ik het boek neerleg om haar te begroeten als ze thuiskomt, haar omhels en gepassioneerd kus, haar laarzen help uit te doen, haar benen warm wrijf en haar even vasthou. Dan vraagt ze of ik een biertje wil.

We nemen het bier mee naar de slaapkamer. Zij zit op de grond en ik bekijk haar schilderijen en tekeningen, die op een tafel liggen uitgespreid. Ze maakt ze sinds het uit is. De schilderijen zijn niet slecht, maar stom genoeg geeft ze ze weg zonder ze te signeren op de voor- of achterkant. Ik sla met mijn vlakke hand zachtjes op wat meubels bij wijze van groet. Dag lade, dag kast, dag tafel, dag stoel.

Ik zit naast haar op de grond en volg met mijn vingers het *boteh*-motief op het oude Perzische tapijt. Voelt lekker, maar mijn kont is een en al bot, dus de vloer is niet mijn favoriete plek. Het duurt niet lang voor we het over ‘ons’ hebben, het verleden, in de steek gelaten worden, onze beste jaren, waarom, waar, wanneer?

Het is heftig, maar het loopt niet uit de hand. Ik vind het nog steeds vervelend dat ze me niet aanbad, dat ze mij me niet genoeg een man liet voelen, dat ze me niet vasthield en naar zich toe trok als we ontzettend lekker hadden geneukt op een manier waar andere vrouwen van smolten, maar die bij haar nauwelijks een glimlach losmaakte. Mana zegt dat ze nu pas beseft hoe fijn het was.

‘Niet dat ik ook maar iets toegeef,’ zeg ik, ‘maar na een tijdje

moet een man zichzelf iets bewijzen, dus...'

Ze weet het. Ze weet alles.

De uren gaan voorbij terwijl we daar liggen te drinken en te luisteren naar Miles Davis, eerst *Sketches of Spain*, dan *Kind of Blue*, dan *E.S.P.* Na een tijdje is de drank op en besluiten we Vietnamees te bestellen. Ze zegt dat ik op bed moet gaan liggen en gaat naast me liggen. Het volgende moment houden we elkaar stevig vast. We passen nog steeds in elkaar. We passen nog ongelooflijk goed in elkaar. Ik strijk haar lange zwarte haar uit haar gezicht, streel zachtjes haar wang met de rug van mijn hand, pak haar bij haar achterhoofd en druk haar stevig tegen me aan. Ze doet haar hoofd naar achter en kust me op mijn mond. Ik wrijf over haar rug, dan ga ik zachtjes naar beneden naar haar benen.

'God, wat ben je klein,' zeg ik.

'Jij bent klein. Waar is de rest? Je bent zo mager. Vel over heen,' zegt ze, en tikt zachtjes op mijn heup.

Ze kust me opnieuw, nu hartstochtelijker.

'Kom, het eten is er zo,' zeg ik.

'Ik heb net besteld.'

'Schat, die Chinezen zijn zo snel. Ze nemen zo de hele wereld over,' zeg ik met een ouderwetse stem.

'Het zijn Vietnamezen.'

'Charlie is nog sneller. Toen in 'Nam...'

'Kom, geef me een kus.'

'In 'Nam... bestelden we vaak Vietnamees.'

'Geef me nou een kus.'

'Krijg het niet uit mijn kop, klote-Vietcong.'

De bel gaat. 'Zie je wel?' zeg ik.

'Jezus, hoe doen ze dat zo snel?'

'Ze nemen de hele wereld over, wat ik je brom!'

Ze ging weg om het eten te betalen en bleef daarna even in

de keuken om alles op een blad te zetten en nieuwe biertjes te halen.

Ik begon weer na te denken over mijn grote idee, om alles achter te laten en naar het zuiden te gaan, heel ver naar het zuiden, naar het Amerika aan de andere kant van de evenaar. Het speelde al een tijdje door mijn hoofd en door mijn endoskelet. Het was niet weg te krijgen. Het was een kwestie van geld sparen en je losmaken, van het boeken van een overtocht op een schip naar Buenos Aires, het horen van de scheepshoorn en een tijdje de zee op te gaan. Om de navelstreng af te snijden en de vrijheid op te zoeken, om mezelf te reinigen van het verleden, te zuiveren, te absolveren, om te verlaten, te vernietigen, te herbouwen. Ik wilde de wereld bereizen, een stille queeste.

Mana kwam terug met een dienblad en ik stopte mijn gedachten even snel weg als ze zich hadden ontketend. Het had geen zin om in rondjes te lopen. Er waren nog heel veel losse eindjes.

‘Kunnen we eten voor de tv? Ik heb al zo lang niet gekeken,’ vroeg ik.

‘Tuurlijk, als jij dat wilt.’

We aten zittend op de grond terwijl we tv-keken. Toen we klaar waren, ruimde ze alles op en na nog wat tv gingen we naar bed. We hielden elkaar alleen maar vast, verder niets, en ik vond dat oké.

Predynastiek Egypte, spijkerschrift, gemeen Achaemenidisch volk, Josephine, dansend als Esmeralda op een podium voor een groot publiek. Ze ziet me staan in de menigte. We kijken elkaar aan. Ze houdt op met dansen en kijkt angstig. Ze begint te schreeuwen, maar haar stem is onhoorbaar. Ze strekt haar armen naar me uit met de handpalmen

naar voren. Opeens heeft ze een pasgeboren kindje vast; de navelstreng zit er nog aan, en aan haar. Het is een vieze, bloederige troep. De baby ademt niet. Hij is dood.

Mijn mobieltje gaat af. Ik reik ernaar en zet het uit. Mana slaapt vast. Als ik mijn gezicht was aan de wastafel in de badkamer, bekijk ik het even men een goedkeurende ironie. ‘Niet slecht, niet slecht,’ zeg ik hardop, als Dustin Hoffman als Ratso Rizzo in *Midnight Cowboy*. ‘Je ziet er goed uit man... je ziet er goed uit. Kun je nou niet eens houden van jezelf? Ook niet voor mij?’ ga ik door. ‘Je had ook in LA kunnen blijven en er echt voor kunnen gaan. Je had een ster kunnen zijn, sukkel, een ster... Na-ja, fuck LA.’

Ik wil Mana niet wakker maken om haar gedag te zeggen, maar ik sta wel nog even naar haar slapende lichaam te kijken. Wat ze ook allemaal in haar dromen beleeft, ze zal zich het niet herinneren. Ze is diep onder zeil. In de drie jaar dat we met elkaar gingen heeft ze me nooit één keer verteld wat ze had gedroomd. Ze slaapt in en geeft zich over aan die verre eindigheid, verdwijnt volledig uit de sfeer van het bewustzijn, verdwijnt uit deze wereld en ook uit die andere. Des te beter voor haar, zeg ik. Voor mij zijn mijn dromen deel van mijn herinnering en ze blijven tijdens mijn wakkere leven bij me. We zijn getrouwd, mijn dromen en ik, verenigd, verbonden, bondgenoten. Ze zijn in kleur, meestal kort en smerig, soms melodieuze maar vaak in disharmonie, vol modulaties en demonische visioenen, duivels en doordeesemd met schuldgevoel.

Ik loop de deur uit en bereid me voor op de hevige kou. Wat een winter hadden we dit jaar. Alle sneeuwrecords werden gebroken. Ik versnel mijn pas en herinner me mijn droom van die nacht. Ik vraag me af wat Josephine gaat doen. Ze moet wel aan me denken. Dat is al de derde keer deze week dat ze me in mijn dromen heeft opgezocht. Is ze hier, in New York? Ik vraag me

af of ze met die rijke Arabier uit de Emiraten is getrouwd. Dat appartement op Avenue Montaigne in Parijs, heeft ze dat ook echt van hem gekregen of heeft hij haar mee terug genomen naar Dubai?

Ik probeer Josephine te vergeten en concentreer me op de behoeften van mijn maag. Koffie, maar niet die dure die ik zo lekker vind. Nee, doe die goedkope maar. Ik had Mana moeten vragen me wat geld te lenen. Ik ben weer eens compleet platzak. Hoe moet ik de maand doorkomen? Maar *first things first*, koffie, dan naar huis, zorgen dat ik stoned word, dan Carter bellen en vragen of ik mijn oude baan terug mag. De nachtdienst. De hele nacht wegrotten in zo'n glimmend kantoorgebouw.

De eerste slok koffie brengt een glimlach op mijn gezicht en op het metroperron heb ik de aandacht van een paar vrouwen, dat voelt goed. Krijg de pest, denk ik. Wat is er nou eigenlijk mis? Niks, helemaal niks. Verhonger je? Ben je ongeneeslijk ziek? Het is maar geld, dollars en centen. Problemen? Welke problemen? Gewoon blijven doorlopen, Ali, één been voor het andere, een, twee, drie, vier, twee, twee, drie, vier. Wat je nu nodig hebt is een warme douche en een dikke vette joint. Een paar uurtjes muziek maken en voor je het weet is het weer avond.